

Bu Dosya Sayın Doçent
Mete Tunçay'ı verilmeğe
üzere hazırlanmıştır.

12 Kasım 1967

S. S. S. S.

39 vesika dan
ibaretti

G. S.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

12 Kasım 1967

Sayın Mete Tuncay,

Selam,sevgi ve saygılar.

" Türkiye`de sol akımlar" bir şaheserdir,sizi en candan duygularımla kutlarım.Eskişerin deyimi ile (efradını cami ve ayyarını mâni bir eser)ve yeni terimle " çok olumlu bir yapıt" olan kitabınızı heyecanla okudum.

Siyasal Bilgiler Fakültesi son sınıf öğrenciniz oğlum Gökcan Akkılıç ve bazı arkadaşlarım,Kerim Sadi hoca bu eserinizden bana evvelce sitayişle bahsetmişlerdi.

Tarihsel olayları bu kadar diyalektik bir vukuflla,açıklık ve incelikle sıralayışınıza,nedenlerine inişinize hayran kaldım.

Doğum tarihiniz,benim doktor kızımınla aynı:(1936)..halbuki çok tecrübeli tarihçilerin yapamadığını başardınız.Sağ olun,varolun.

Biz eski sosyalistler yıllardır her kahrı,her zulmü,hatta ölü mü göze alarak yürüdüğümüz bu yolun geliş ve gidişinin bu kadar iyi aydınlanması ile mutluluk duyduk.

(Mustafa Suphi)nin resmi ve makalesi için yıllarca sakladığım (Nevsal`i milli) yi ,ben ikinci defa hapse girerken bir vesile ile,neşredilmesi için,yakın arkadaşım militan sosyalist Nuri Mermer`e vermiştim o da Kerim Sadi hocaya vermiş.. o resim sizin kitaba eğer bu yoldan intikal etti ise benim için ayrı bir bahtiyarlıktır.

(Baha Tevfik) in bütün eserleri benim kitaplığında mükemmel bir tek ciltte çok eskiden toplanmıştır.Size bu kitabı adresinize yollayıp hatıra olarak hediye edeceğim.

(A Kadir) in 1938 olayları kitabı sizde elbette vardır.Güzel bir eser olan bu kitapta olayın bazı bölümleri açıklanamamıştır.Bir gün bunlar da yazılacaktır.

1938 Harbokulu olayına ait şimdiye kadar hiç kimseye vermediğim çok gizli resmi belgelerin suretini vermeyi ve sol`un 1938 den sonra en enteresan davalarından biri olan son davama ait elimde kalan önemli belgeleri de size bir dosyada sıralıyarak vermeyi uygun buldum.Çünkü dava aleyhime yürüyor hala neticelenmedi,ne olacağı belli değil.Belki yine hapse girer ve orada ölürsem bu önemli belgelerin ehliyetsiz ellere geçmesini istemem.Gerçi size yolladığım dosya tam değildir,ama her şeyi anlatmaya,"Türkiye sosyalizm aşamasında hakimlerin ve siyasi çevrenin ve bilhassa dünya entelijansiyasının tutumunu iyice belirtmeye yeterlidir.

Mahkemede bulunan asıl dosya ise bu facianın bütün çok enteresan dökümanları ile doludur.

İstanbul 3 ncü Ağır Ceza Mahkemesinin beraat kararı(bu ilk beraattır.)otuz sahifedir,suretini çıkartamadım,gönderemedim,özür dilerim.

Ben,Harbokulundan beri Türkiyenin tek kurtuluş yolunun sosyalizm olduğuna iman etmiş, bu uğurda,bunu yaymak yolunda otuz yıldır gizli veya aşikâr çayışmış ve çalışanlara yardım etmiş mutaassıp bir Marksistim .Her nasılsa İstanbul Belediyesinde 1941 de o zaman forsu geçen akrabalarım sayesinde asli memurluğa başladım.Buna rağmen yine gerek Esat Adil beyin Türkiye Sosyalist Partisinde ve gerekse Şahsi hocam olan Doktor Şefik Hüsnü Değner beyin hareketlerinde kayıtsız ve isimsiz olarak hizmet ettim.Her ikisinde teveccühlerini kazandım.Bu benim aşkımdır.

Bu konuda halkımızın kurtulacağına inanıyorum.Bu yolda şiir ler ve makaleler de yazdım.(Çoğu müstear adla:Ş.A,Gökcan, Hikmet ~~xxxx~~vs.)

En son Cumhuriyet gazetesinde hem bilimsel sosyalizmi halkımıza anlatıp sosyalizmin çeşitleri olamayacağını ispatlamak,hem de pek açık suç unsurlarını makalemde kamufle etmek istedim.Bu epey yorucu ve doktrini biraz zedeleyici oldu isede,yine de Türkiyenin tek kurtuluş yolunun bilimsel sosyalizm olduğunu makalemde verdim sanıyorum.

(devamı 2 ci sayfada)

S. A.

Sosyalizmi somutlaştırıp Türkiyenin sorunlarına indiğim için tutucu çevrelerde ve çıkarıcı politikacılar da bu makalem büyük tepki uyandırdı, mekaleyi zamanın Adliye Vekili Abdülhak Kemali Yörük senato kürsüsünde okudu.

Makalem çıktığı o günlerde, yani 1962 de TIP bile (sosyalistiz) demiyordu. Sosyalist kültür dernekleri daha kurulmamıştı. Eski korku devam ediyordu. En ilerici görünen yazarlar (Kemalistlik) den dem vuruyorlardı.

O esnada basında sosyalizm soyut, havada, Türkiye ile ilgili olmayan bir anka kuşu idi.

Hele iki defa hapis edilerek çektiğim zulümler dolayısıyla Türk aydınlarında, üniversite çevrelerinde yaratılan sosyalizm ilgisi, ve sosyalizmin Türkiyede konu oluşuna naçiz katkı, bu vesileyle sosyalizme birkaç kapının daha açılması en büyük bahtiyarlığımıdır.

Benim iki defa beraatım ise sol yayınların daha çok cesaretle ortaya çıkmalarına sebep oldu. O kadar çoğaldılar ki hepsini hapis etmek artık mümkün olamadı.

Kapitalist ve faşist çevreler ise benim naçiz şahsımda en istemedikleri şeyin, marksizmin, beş yıl kendileri en etken propagandasını yaptılar. Bu benim mutluluğumdur. Onların açmaza düşüşüdür.

İki yıl hapis edilişim bu şekilde nefis bir görev oldu. Sosyalizm konusu canlı tutuldu. Sırf bu dava ile meşgul (lehte, aleyhte) Gazeteler evde iki sandık doldurdu. Bunlar sizin bildiğiniz şeyler. Asıl bilmediğiniz dosyamla gönderdiğim gizli belgelerdir ki, bunların bir eşi başkasında yoktur. Bu önemli vesikaların sizin gibi müstesna ve mümtaz bir tarihçiye verilmesi gerekli idi. Serüvenim, benim şahsımdan ziyade Türkiye'de Sosyalizm akımının çok enteresan bir bölümü olduğu için bunları size gönderdim, yazdım.

Sürekli başarılar diler sevgi ve saygıyla gözlerinizden öperim.

Sizin
Şadi ALKILIÇ

Adres :

- 1- İstanbul-Kadıköy
Gürbüz Türk Sk. Daire-1
No.29
- 2- Siirt Sağlık Md.lüğü
Idari Müşaviri.

NOT : Kırk gün İstanbul'da izinliyim.

23 Kasım 1967 Kadıköy

Değerli Öğrencim,
Sayın Mete Tuncaç,

Selam, selam ve Sevgiler. 20 Kasım günü
mektubunuzu aldım, sevindim. Size yaptığım naçiz
hizmet, Marksizm'e sarsıcı, imanı ve mütalassip
başlamışımın, Halkımız, Türkiye'yi sarsıcı sevişimin
misyonu ferepidir.

Güzel usluflu, güzel el yazılı, gönül alıcı
bu mektubunuzun çöle tez ekür ederin; ilk fırsette
sizi ile tanışmak benim için bir mutluluk olacaktır.
Çünkü ben de, siz Türkiye'min aradığı, beklediği, özlediği,
en değerli gençlerden birisiniz; bu eserinizi den bellidir.

Şün size, - üniversite adresinize - vaxud
ettiğim eski kitabı postalamam. Fere bu kitaptan beşin
icin öğrenilecek bir şey yoksa da, altmış, yetmiş yıl evvel
Türkiyede filer' hüsnüyetin' ve ileri filer' aken caru
yansıtması bakımından enteresandır.

Bu kitabı size yollamaktan esas maksadım:
toldur ve sevgilerimin naçiz ve "Tarih". bir braterase
kitaplığınızda bulunsun diğeder.

Hâne Halkımız, Sayın esinize keşimuzar selam
ve hürmetler.. Sizin ve yavru carunuzun işlerinizden işerin
H. R. ca. Kalmıç.

Sizin

ŞADI ALKILIS

Not: 1- (Kitabın icin, ayraçca.
Size ithaf bir resmini
yolladım.)

2 - Ben, 3 Aralık 1967 ye
Kadıköy İstanbul bulduğum.
Marmarifi İstanbul bul adresini
feler her mektup ben verede
isem, bulur beni. (eğer bir
evrimiz, bir sömürç olursa.)

Şadi

1962-1963

YUNUS NADI armağanı

MAKALE YARIŞMASI

— 47 —

Türkiye'nin tek kurtuluş
yolu: Sosyalizm

Hikmet ALKILIÇ

ŞADİ ALKILIÇ

Gerçekçi ideal taşımayan yöneticilerin, bencil ve çıkarıcı zümrelerin elinde, bilimsiz bir politikanın baskısı altında bu millet yoksul ve perişan olmuştur.

Tek çıkar yol sosyalizmdir. Artık bekleyecek ne zaman ne de takat kalmıştır.

Sosyalizm, matematik gibi, kesin ve müspet, yerleşmiş bir bilim ve felsefedir. Hayatın içinden çıkmış, toplum düzeninin en iyi kuruluşunu sağlayan gerçeklerin bilimi, felsefesi, ekonomisidir sosyalizm.

Okuyup yazma bilmiyen akıllı bir insanın bile gizliden gizliye sezip anladığı, özlediği en tabii, en doğru hukuk prensipidir.

Sosyalist olmak için:

1 — Sosyal adaletsizliklere, hak-sızlıklara, insanların insanlara kul olup sömürülmesine karşı isyan duygularını taşımak.

2 — Bütün mal ve mülkün devletleştirilerek ilim yolu ile ortaklaşa kullanılmasına inanmak.

3 — Sermayedarlığın, ağalığın, beyliğin, patronluğun, özel sektörün, tek deyimle mülkiyetin kaldırılması gerektiğini anlamak.

4 — Bütün insanların ırk, din, dil farkı gözetmeden kardeş ve eşit olduğunu bilmek.

5 — Çalışmadan başkasının sırtından geçinenleri hain ve ahlaksız tanımak.

6 — Bütün işlerin ve işletmelerin, tekml gelirlerin devlet tarafından idare ve pay edilmesini istemek.

Bu uğurda yılmadan çalışmak gerektir.

Sosyalizmin çeşitleri yoktur, olamaz da:

A — Irkçı sosyalizm, milli sosyalizm, memleketçi sosyalizm, hudutlar içinde sosyalizm, uydurma isimlerdir. Çünkü sosyalizm tek-tir, o da enternasyonalisttir, hedefi: Bütün dünyadır.

B — Sermaye ve sömürücü mülkiyet ile sosyalizm bir arada yürütülemez. Bir memleket rejiminin bir bölüm çalışmaları liberalizme, bir bölüm çalışmaları sosyalizme uydurulamaz, böyle idarelerin sosyalistlikle ilgisi yoktur.

C — Müslüman sosyalistlik, hıristiyan sosyalistlik gibi dinî çığırda sosyalizm de olamaz: İlimle din bağdaşamaz. Sosyalizm ilimdir.

Tarih boyunca Türkiyede din her zaman yobazlık olmuş, milletin ilim yolu ile ilerlemesini engellemiştir. zararı faydasından çoktur.

Sosyalist rejimde insanlar çalışkanlık, tahsil, bilgi ve başarılarına

badır, millet onun çocukları... Vatan ise bunların —her şeyi ile— ortakevidir.

Kapitalist toplumlarda, aile bağı, ekonomik sebeplerle çürüktür. Dağılılabılır. Sosyalist cemiyetlerde ise aile sağlamdır.

Kadınlar ve kızlar kapitalist cemiyetlerde, ekonomik hürriyete sahip olmadıkları için, ağa ve patron eline düşüp çok şeyler kaybedebilirler. Sosyalist rejimlerde kadınlar insanlık haysiyetini kazanır.

İnsanların yaşama hürriyeti, yaşama hakkı, işsiz kalmama hürriyeti, barınma hürriyeti, korunma hürriyeti, yalnız sosyalizmde vardır. Büyük ve asıl anlamı ile hürriyet, sosyalizmededir.

Liberalist rejimlerde insanların barınma hakkı bile ev sahipleri tarafından sömürülür. Liberalizmde çalışanın aile durumunu gözetecek, geçimini hesaplayarak ücret vermek şöyle dursun, beş çocuğu okuyan bir babaya, kendisine bile yetmeyecek aylık ödenir.

On binlerce çocuk sokaklarda başıboş köpekler gibi aç dolaşır. Onlar için, sığınacak bir tek sorumlu yer yoktur.

İnsanlar mülklerinden, fazla gelirlerinden gönül rızası ile vazgeçemezler, sosyalizm sömürücü azın lığa karşı kanun ve devlet zoru ile kurulacaktır. Evet, zorla..

Çoğunluk yoksullarda bulunduğu sosyalizmin kanun zoru ile tatbikati demokrasi kuralları na da uygun düşecektir.

Türkiye halkı sosyalist rejimde daha dost, daha sâkin, olacak, hırsızlık, rüşvet, eşkiyalık kendiliğinden kalkacak, mal mülk, miras kavgaları ve cinayetleri, kan dâvaları yok olacaktır.

Liberal rejimde ağaya, patrona.. sosyalist rejimde ise topluma çalışılır. Böylece sosyal bünye kuvvetlenir, zenginleşir. Güçlü toplumun insanları da zengin ve refah içinde olur. Garantili hayat, insan için en büyük mutluluktur.

Liberal rejimlerde zenginlerin bile geleceği belli değildir, bir gün yoksulluğa düşebilirler.

Sosyalizm devletçiliği ile liberal memleketlerde adına devletçilik dedikleri istismarcı devlet işletmeciliğinin hiç bir ilgisi yoktur. Kapitalist nizam içinde devlette topluma yararlı hiç bir plan yürütülemez.

Aşağıda sıralayacağım bir kaç (niçin?) liberalizm faciasından bir

Okuyup yazma bilmiyen akıllı bir insanın bile gizliden gizliye sezip anladığı, özlediği en tabii, en doğru hukuk prensipidir.

Sosyalist olmak için:

1 — Sosyal adaletsizliklere, hak-sızlıklara, insanların insanlara kul olup sömürülmesine karşı isyan duygularını taşımak.

2 — Bütün mal ve mülkün devletleştirilerek ilim yolu ile ortaklaşa kullanılmasına inanmak.

3 — Sermayedarlığın, ağalığın, beyliğin, patronluğun, özel sektörün, tek deyimle mülkiyetin kaldırılması gerektiğini anlamak.

4 — Bütün insanların ırk, din, dil farkı gözetmeden kardeş ve eşit olduğunu bilmek.

5 — Çalışmadan başkasının sırtından geçinenleri hain ve ahlaksız tanımak.

6 — Bütün işlerin ve işletmelerin, tekml gelirlerin devlet tarafından idare ve pay edilmesini istemek.

Bu uğurda yılmadan çalışmak gerektir.

Sosyalizmin çeşitleri yoktur, olamaz da:

A — Irkçı sosyalizm, milli sosyalizm, memleketçi sosyalizm, hudutlar içinde sosyalizm, uydurma isimlerdir. Çünkü sosyalizm tek-tir, o da enternasyonalisttir, hedefi: Bütün dünyadır.

B — Sermaye ve sömürücü mülkiyet ile sosyalizm bir arada yürütülemez. Bir memleket rejiminin bir bölüm çalışmaları liberalizme, bir bölüm çalışmaları sosyalizme uydurulamaz, böyle idarelerin sosyalistlikle ilgisi yoktur.

C — Müslüman sosyalistlik, hıristiyan sosyalistlik gibi dinî çığırda sosyalizm de olamaz: İlimle din bağdaşamaz. Sosyalizm ilimdir.

Tarih boyunca Türkiyede din her zaman yobazlık olmuş, milletin ilim yolu ile ilerlemesini engellemiştir. zararı faydasından çoktur.

Sosyalist rejimde insanlar çalışkanlık, tahsil, bilgi ve başarılarına göre değerlendirilir, yaşatılır.

Liberalizmde ise, asılan paradır: Herkesin malı, mülkü kadar itibarı, yaşama gücü vardır.

Liberalist rejimlerde, tarih boyunca bir çok sanatçının, bilginin, düşünürün yokluk ve sefalet içinde öldüğü bir gerçektir.

Sosyalizmde asılan çalışmaktır, liberalizmde kapitaldir. Patron, ağa kapitalinin büyüklüğü oranında işçi, memur, sanatçı, aydın ve yazarı yoksulluk içinde çalıştırarak onların yarattığı artık değerlerle karunlar gibi yaşar.

Sosyalizm vatanperverdir, vatan demek vatanşer demektir. Vatanşer sömüren liberalizm rejimi nasıl vatanperver sayılır?

Liberalizmde hukukun amacı sömürücülerin, zenginlerin para ve mülklerini, çıkarlarını devlet eliyle korumaktır. Kapitalist hukuk tefessüh etmiştir.

Bu rejimlerin içyüzü böyle iyice açıklanınca Türkiye için tek kurtuluş yolunun neden sosyalizm olduğu anlaşılır.

Harb ve harbin büyük masrafları ekonomik durumumuzu tarih boyunca yıkagelmıştır. Bundan ötürü de Türkiyenin kurtuluş yolu sosyalizmedir. Sosyalizm harbçi değildir, bütün komşularla eşit dostluklar kurar.

Liberalist rejimlerde zenginler devlet içinde birer devlettir: İnsanlara zulmeder, insanların rızık, şerefi, namusu ve hürriyeti ile oynuyabilirler. Fiyatlar, ücretler ellerindedir.

Halbuki sosyalizmde devlet ba-

İnsanların yaşama hürriyeti, yaşama hakkı, işsiz kalmama hürriyeti, barınma hürriyeti, korunma hürriyeti, yalnız sosyalizmde vardır. Büyük ve asıl anlamı ile hürriyet, sosyalizmededir.

Liberalist rejimlerde insanların barınma hakkı bile ev sahipleri tarafından sömürülür. Liberalizmde çalışanın aile durumunu gözetecek, geçimini hesaplayarak ücret vermek şöyle dursun, beş çocuğu okuyan bir babaya, kendisine bile yetmeyecek aylık ödenir.

On binlerce çocuk sokaklarda başıboş köpekler gibi aç dolaşır. Onlar için, sığınacak bir tek sorumlu yer yoktur.

İnsanlar mülklerinden, fazla gelirlerinden gönül rızası ile vazgeçemezler, sosyalizm sömürücü azın lığa karşı kanun ve devlet zoru ile kurulacaktır. Evet, zorla..

Çoğunluk yoksullarda bulunduğu sosyalizmin kanun zoru ile tatbikati demokrasi kuralları na da uygun düşecektir.

Türkiye halkı sosyalist rejimde daha dost, daha sâkin, olacak, hırsızlık, rüşvet, eşkiyalık kendiliğinden kalkacak, mal mülk, miras kavgaları ve cinayetleri, kan dâvaları yok olacaktır.

Liberal rejimde ağaya, patrona.. sosyalist rejimde ise topluma çalışılır. Böylece sosyal bünye kuvvetlenir, zenginleşir. Güçlü toplumun insanları da zengin ve refah içinde olur. Garantili hayat, insan için en büyük mutluluktur.

Liberal rejimlerde zenginlerin bile geleceği belli değildir, bir gün yoksulluğa düşebilirler.

Sosyalizm devletçiliği ile liberal memleketlerde adına devletçilik dedikleri istismarcı devlet işletmeciliğinin hiç bir ilgisi yoktur. Kapitalist nizam içinde devlette topluma yararlı hiç bir plan yürütülemez.

Aşağıda sıralayacağım bir kaç (niçin?) liberalizm faciasından bir iki örnektir:

Bu, ilkökulu bile bitirmemiş alış-verişçi, bu kabızmal, bu celep neden bir hâkimden, bir doktordan yüz misli, bin misil bir gelire malik?..

Niçin şu hünersiz, basit adam özel otomobile gezerken bu şairin, bu değerli yazarın, bu yirmi yıllık memurun dolmuşa binecek parası bile yok. Niçin?..

Neden şu bilgili, çalışkan mürettip, makinist, musabih, şu köşebaşı kasabının onda biri kadar para kazanamaz?

Okulda, öğle yemeğinde tavuk, börek yiyen şu gürbüz öğrencinin, tek simitle açlığını bastıran çelim siz sınıf arkadaşından farkı ne.. peki, farkı ne?..

Şu zavallı genç kadın niçin fahişedir?

Neden şu genç verimli ilaç ve yemek parasından yoksun? Neden hastahanelerde yatak bulamaz, neden?

Bu sorular böyle kitaplar dolusu uzatılabilir. Sonuç: bu güzel, bu doyulmaz memleketimizin, bu cennetin, bu cehennemin derdi adaletsizlik, işsizlik, açlık, bilgisizlik ve fakirliktir.

Bunlardan tek kurtuluş çaresi de sosyalizmdir. Halkımızın kahrman ellerinde gürbüzleşecek bir sosyalizm.

Milletin başkanı...
Bu soruların cevabı...
Sosyalizm...
Halkımızın kahrman ellerinde gürbüzleşecek bir sosyalizm.

Adresi:

Doktor Göksel Kaymak
Pürbüz Türk Sokakı No 29
Saire 1. Kadıköy - İstanbul

Gideceği yer:

Sayın Doçent

Mete Tunçay

Siyasi Teoriler Doçenti

Siyasal Bilgiler Fakültesi

Cebeci

Ankara

İstanbul
R. 95